

На основу члана 239. и члана 265. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15 - др. закон),
Директор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК
о квалитету ваздухопловних података и ваздухопловних информација за
Јединствено европско небо

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим правилником се утврђују захтеви који се односе на квалитет ваздухопловних података и ваздухопловних информација за Јединствено европско небо.

Преузимање прописа Европске уније

Члан 2.

Захтеви који се односе на квалитет ваздухопловних података и ваздухопловних информација дати су у Прилогу, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део и којим се преузима Уредба Комисије (ЕУ) бр. 73/2010 од 26. јануара 2010. године о утврђивању захтева у погледу квалитета ваздухопловних података и ваздухопловних информација за Јединствено европско небо, измењена и допуњена Сprovedбеном уредбом Комисије (ЕУ) бр. 1029/2014 од 26. септембра 2014. године.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) *национално надзорно тело* је Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај;

2) *Сprovedбена уредба (ЕУ) бр. 1035/2011* је Сprovedбена уредба (ЕУ) од 17. октобра 2011. године којом се утврђују заједнички захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби и којом се мења и допуњава Уредба (ЕЗ) бр. 482/2008 и Уредба (ЕУ) бр. 691/2010, која је преузета у законодавство Републике Србије Правилником о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник РС”, бр. 32/11, 54/12 и 24/13);

3) *Уредба (ЕЗ) бр. 549/2004* је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 549/2004 од 10. марта 2004. године којом се предвиђа оквир за формирање Јединственог европског неба (оквирна Уредба), која је преузета у законодавство Републике Србије Правилником о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник РС”, бр. 32/11, 54/12 и 24/13);

4) *Уредба (ЕЗ) бр. 552/2004* је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 552/2004 од 10. марта 2004. године о интероперабилности Европске мреже управљања ваздушним саобраћајем (Уредба о интероперабилности), која је преузета у законодавство Републике Србије Правилником о преузимању прописа Европске уније о интероперабилности Европске мреже управљања ваздушним саобраћајем („Службени гласник РС”, број 69/11).

Изрази „држава чланица” и „Службени лист Европске уније” који се користе у Прилогу овог правилника, тумаче се сагласно тач. 2. и 3. Анекса II Мултилатералног споразума између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја.

Остали изрази који се користе у овом правилнику имају значење које је наведено у члану 3. Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 73/2010.

Ступање Правилника на снагу

Члан 4.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2020. године.

Бр.

У Београду,

2017. године

Директор

Мирјана Чизмаров

**Уредба Комисије (ЕУ) бр. 73/2010
од 26. јануара 2010. године
о утврђивању захтева у погледу квалитета ваздухопловних података и
ваздухопловних информација за Јединствено европско небо**

**ПОГЛАВЉЕ I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

Предмет примене

Ова уредба утврђује захтеве у погледу квалитета ваздухопловних података и ваздухопловних информација у смислу тачности, резолуције и интегритета.

Члан 2.

Област примене

1. Ова уредба се примењује на системе Европске мреже управљања ваздушним саобраћајем (*EATMN*), њене саставне елементе и придружене поступке укључене у стварање, производњу, чување, руковање, обраду, пренос и дистрибуцију ваздухопловних података и ваздухопловних информација.

Ова уредба се примењује на следеће ваздухопловне податке и ваздухопловне информације:

а) интегрисани ваздухопловни информативни пакет као што је дефинисан у члану 3. тачка 7. ове уредбе који су државе чланице ставиле на располагање, са изузетком ваздухопловних информативних циркулара;

б) електронске податке о препрекама или њихове елементе које су државе чланице ставиле на располагање;

ц) електронске податке о терену или њихове елементе које су државе чланице ставиле на располагање;

д) податке о мапирању аеродрома које су државе чланице ставиле на располагање.

2. Ова уредба се примењује на следеће стране:

а) пружаоце услуга у ваздушној пловидби;

б) оператере оних аеродрома и хелидрома за које су поступци по правилима за инструментално летење (*IFR*) или специјални *VFR* поступци објављени у националним зборницима ваздухопловних информација;

ц) јавне или приватне субјекте који за потребе ове уредбе пружају:

i) услуге стварања и пружања геодетских података;

ii) услуге израде навигационих поступака;

iii) податке о терену у електронском облику;

iv) податке о препрекама у електронском облику.

3. Ова уредба се примењује до тренутка када пружалац услуга ваздухопловног информисања учини доступним ваздухопловне податке и/или ваздухопловне информације наредном предвиђеном кориснику.

У случају физичке дистрибуције, ова уредба се примењује до тренутка када се ваздухопловни подаци и/или ваздухопловне информације доставе организацији која је одговорна за пружање услуга физичке дистрибуције.

У случају аутоматске дистрибуције употребом директних електронских веза између пружаоца услуга ваздухопловног информисања и субјекта који прима ваздухопловне податке и/или ваздухопловне информације, ова уредба се примењује:

а) до тренутка када наредни предвиђени корисник приступи ваздухопловним подацима и/или ваздухопловним информацијама пружаоца услуга ваздухопловног информисања и преузме их; или

б) до тренутка када пружалац услуга ваздухопловног информисања достави ваздухопловне податке и/или ваздухопловне информације у систем наредног предвиђеног корисника.

Члан 3.

Дефиниције

За потребе ове уредбе примењују се дефиниције из члана 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004. Следеће дефиниције се такође примењују:

1. „ваздухопловни подаци” су ваздухопловне чињенице, концепти или упутства представљени на формализован начин, погодан за комуникацију, тумачење или обраду;

2. „ваздухопловне информације” су информације које проистичу из прикупљања, анализирања и формирања ваздухопловних података;

3. „квалитет података” је степен или ниво поузданости да пружени подаци задовољавају захтеве корисника података у погледу тачности, резолуције и интегритета;

4. „тачност” је степен усаглашености између процењене или измерене вредности и стварне вредности;

5. „резолуција” је број јединица или цифара којима се измерена или израчуната вредност изражава и користи;

6. „интегритет” је степен сигурности да податак и његова вредност нису изгубљени или измењени од стварања податка или од ауторизоване измене и допуне;

7. „интегрисани ваздухопловни информативни пакет” (у даљем тексту: *IAIP*) је пакет у папирном или електронском облику, који се састоји од следећих елемената:

а) зборника ваздухопловних информација (у даљем тексту: *AIP*), укључујући амандмане на *AIP*;

б) додатака на *AIP*;

ц) *NOTAM*, дефинисаног у тачки 17. овог члана, и претполетних информативних билтена;

д) ваздухопловних информативних циркулара; и

е) контролних листа и листа важећих *NOTAM*;

8. „подаци о препрекама” су подаци о свим фиксним (привременим или сталним) и покретним објектима или деловима објеката, који су смештени на површини намењеној за кретање ваздухоплова по тлу или надвишавају дефинисане површи намењене за заштиту ваздухоплова у лету или се налазе изван тих дефинисаних површи и који су оцењени као опасни за ваздушну пловидбу;

9. „подаци о терену” су подаци о површини Земље која садржи природно постојеће елементе као што су планине, брда, гребени, долине, водене површине, површине које су трајно под снегом и ледом, искључујући препреке;

10. „подаци о мапирању аеродрома” су подаци сакупљени у сврху прикупљања информација о мапирању аеродрома;

11. „геодетски подаци” су геопросторни подаци који се одређују на основу геодетских радова или геодетских мерења;

12. „израда навигационих поступака” је комбинација ваздухопловних података са специфичним упутствима за летење којима се дефинишу поступци инструменталних долазака и/или одлазака како би се обезбедио одговарајући стандард безбедности летења;

13. „пружалац услуга ваздухопловног информисања” је организација одговорна за пружање услуга ваздухопловног информисања, сертификована у складу условима из Спроедбене уредбе (ЕУ) бр. 1035/2011;

14. „наредни предвиђени корисник” је страна која прима ваздухопловне информације од пружаоца услуга ваздухопловног информисања;
15. „директна електронска веза” је дигитална веза између рачунарских система, таква да подаци могу да се пренесу између њих без ручног учешћа;
16. „појединачни податак” је један атрибут комплетног скупа података, са додељеном вредношћу која дефинише његово тренутно стање;
17. „*NOTAM*” је порука која се дистрибуира путем телекомуникација, а која садржи информације о успостављању, стању или измени било ког навигационог уређаја, службе, поступка или опасности, чије је благовремено познавање значајно за особље које учествује у припреми и реализацији лета;
18. „дигитални *NOTAM*” је скуп података који садржи информације укључене у *NOTAM*, у структурираном формату који аутоматизовани рачунарски систем може да тумачи у потпуности без учешћа људи;
19. „извор података” је субјекат одговоран за стварање података;
20. „стварање података” је стварање новог појединачног податка са придруженом вредношћу, модификација вредности постојећег појединачног податка или брисање постојећег појединачног податка;
21. „период важења” је период од датума и времена када је ваздухопловна информација објављена до датума и времена када информација престаје да буде на снази;
22. „валидација података” је поступак којим се проверава да ли подаци испуњавају захтеве за одређену примену или намену;
23. „верификација података” је процена резултата процеса који се тиче ваздухопловних података, којом се обезбеђује тачност и доследност у погледу улазних података и примењених стандарда, правила и конвенција који се користе у том процесу;
24. „критични подаци” су подаци класификовани у тачки ц) класификације интегритета из Поглавља 1, Одељак 1.1. Анекса 15 Чикашке конвенције о међународном цивилном ваздухопловству (у даљем тексту: Чикашка конвенција);
25. „битни подаци” су подаци класификовани у тачки б) класификације интегритета из Поглавља 1, Одељак 1.1. Анекса 15 Чикашке конвенције.

ПОГЛАВЉЕ II

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТИ И ОСТВАРЕНОГ УЧИНКА

Члан 4.

Скуп података

Стране набројане у члану 2. став 2. ове уредбе морају да пружају ваздухопловне податке и ваздухопловне информације у складу са спецификацијом за скуп података описаном у Анексу I ове уредбе.

Члан 5.

Размена података

1. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да се ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације из члана 2. став 1. подстав 2. ове уредбе преносе између њих директним електронским везама.

2. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да обезбеде да се ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације из члана 2. став 1. подстав 2. ове уредбе преносе између њих у складу са захтевима у погледу формата за размену података утврђеним у Анексу II ове уредбе.

3. Државе чланице могу да искључе дигитални *NOTAM* из формата за размену података који се наводи у ставу 2. овог члана.

4. Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да обезбеде да су сви ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације у *AIP*, амандманима на *AIP* и додацима на *AIP* које државе чланице ставе на располагање наредном предвиђеном кориснику најмање:

а) у складу са захтевима за објављивање наведеним у *ICAO* стандардима у тачкама 4. и 8. Анекса III ове уредбе;

б) такви да омогућавају да су садржај и формат документа директно читљиви на екрану рачунара; и

ц) у складу са захтевима у погледу формата за размену података утврђеним у Анексу II ове уредбе.

Члан 6.

Квалитет података

1. Државе чланице морају да обезбеде да пружаоци услуга у ваздушној пловидби испуњавају захтеве у погледу квалитета података утврђене у Анексу IV, Део А ове уредбе.

2. Када пружају ваздухопловне податке и/или ваздухопловне информације, стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да испуне захтеве у погледу доказа утврђене у Анексу IV, Део Б ове уредбе.

3. Када међусобно размењују ваздухопловне податке и/или ваздухопловне информације, стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да успоставе формалне споразуме, у складу са захтевима утврђеним у Анексу IV, Део Ц ове уредбе.

4. Када делују као извори података, стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да испуњавају захтеве у погледу стварања података утврђене у Анексу IV, Део Д ове уредбе.

5. Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да обезбеде да се ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације достављени од извора података који нису наведени у члану 2. став 2. ове уредбе ставе на располагање наредном предвиђеном кориснику са довољним квалитетом за предвиђену употребу.

6. Када делују као субјекат надлежан да званично захтева активности стварања података, стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да:

а) се подаци стварају, мењају или бришу у складу са њиховим упутствима;

б) не доводећи у питање Анекс IV, Део Ц ове уредбе, њихова упутства за стварање података садрже најмање:

(i) недвосмислен опис података који се стварају, мењају или бришу;

(ii) потврду о томе коме треба доставити податке;

(iii) датум и време до ког треба доставити податке;

(iv) формат извештаја који треба да користи извор података.

7. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да испуњавају захтеве у погледу обраде података утврђене у Анексу IV, Део Е ове уредбе.

8. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да су механизми за извештавање о грешкама, добијање повратних информација и исправљање грешака успостављени и да делују у складу са захтевима утврђеним у Анексу IV, Део Ф ове уредбе.

Члан 7.

Доследност, благовременост и учинак особља

1. Када се ваздухопловни подаци или ваздухопловне информације појављују у *AIP* више од једне државе чланице, пружаоци услуга ваздухопловног информисања одговорни за ове *AIP* морају да успоставе механизме који обезбеђују доследност између информација које се понављају.

2. Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да обезбеде да ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације објављени у *AIP* њихове државе чланице буду обележени тако да се назначе они који не испуњавају захтеве у погледу квалитета података утврђене овом уредбом.

3. Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да обезбеде да најновије верзије амандмана и додатка на *AIP* буду доступне јавности.

4. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да њихово особље одговорно за послове у пружању ваздухопловних података или ваздухопловних информација познаје и примењује:

а) захтеве који се односе на амандмане на *AIP* и додатке на *AIP* и *NOTAM* утврђене у *ICAO* стандардима из тачака 5, 6. и 7. Анекса III ове уредбе;

б) циклусе ажурирања који се односе на *AIP* амандмане и додатке на *AIP* који се наводе у тачки а) овог става у домену у ком они пружају ваздухопловне податке или ваздухопловне информације.

5. Не доводећи у питање Спроведбену уредбу (ЕУ) бр. 1035/2011, стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да њихово особље одговорно за послове пружања ваздухопловних података или ваздухопловних информација буде одговарајуће обучено, компетентно и овлашћено за посао који ради.

Члан 8.

Захтеви у погледу алата и софтвера

Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да сви алати и софтвер који се користе за подршку стварању, производњи, чувању, руковању, обради и преносу ваздухопловних података и/или ваздухопловних информација испуњавају захтеве утврђене у Анексу V ове уредбе.

Члан 9.

Заштита података

1. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације буду заштићени у складу са захтевима утврђеним у Анексу VI ове уредбе.

2. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да се следљивост одржава за сваки податак током периода његовог важења и најмање пет година после завршетка тог периода или до пет година после истека периода важења било ког податка израчунатог или изведеног из њега, у зависности од тога шта је касније.

ПОГЛАВЉЕ III

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ, БЕЗБЕДНОШЋУ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕМ

Члан 10.

Захтеви у погледу управљања

1. Не доводећи у питање Спроведбену уредбу (ЕУ) бр. 1035/2011, стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да успоставе и одржавају систем управљања квалитетом који се односи на њихове активности пружања ваздухопловних података и ваздухопловних информација, у складу са захтевима утврђеним у Анексу VII, Део А ове уредбе.

2. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да су у оквиру система управљања квалитетом из става 1. овог члана дефинисани поступци за испуњење циљева управљања безбедношћу који су утврђени у Анексу VII, Део Б ове уредбе и за испуњење циљева управљања обезбеђивањем који су утврђени у Анексу VII, Део Ц ове уредбе.

3. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају да обезбеде да свим променама постојећих система из члана 2. став 1. подстав 1. ове уредбе или увођењу нових система претходи процена безбедности, укључујући уочавање опасности, процену и умањење ризика, коју спроводе заинтересоване стране.

4. Током те процене безбедности, услови из члана 7. став 3, Анекса I, Анекса II и тач. 1. и 2. Дела А Анекса IV ове уредбе сматрају се безбедносним захтевима и морају да се као минимум узму у обзир.

ПОГЛАВЉЕ IV ПРОЦЕНА УСАГЛАШЕНОСТИ И ДОДАТНИ ЗАХТЕВИ

Члан 11.

Усаглашеност или погодност за употребу саставних елемената

Пре издавања ЕЗ декларација о усаглашености или погодности за употребу саставних елемената, као што је наведено у члану 5. Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004, произвођачи саставних елемената система који се наводе у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе или њихови овлашћени представници основани у Унији, морају да процене усаглашеност или погодност за употребу саставних елемената у складу са захтевима утврђеним у Анексу VIII ове уредбе.

Члан 12.

Верификација система

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби који могу да покажу или су показали да испуњавају услове утврђене у Анексу IX ове уредбе морају да изврше верификацију система који се наводе у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе у складу са захтевима утврђеним у Анексу X, Део А ове уредбе.

2. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби који не могу да покажу да испуњавају услове утврђене у Анексу IX ове уредбе морају да ангажују именовано тело за верификацију система наведених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе. Та верификација мора да се спроводи у складу са захтевима утврђеним у Анексу X, Део Б ове уредбе.

Члан 13.

Додатни захтеви

Стране из члана 2. став 2. б) и ц) ове уредбе морају:

а) да обезбеде, по потреби, безбедносну проверу свог особља које је одговорно за задатке стварања, производње, чувања, руковања, обраде, преноса и дистрибуције ваздухопловних података или ваздухопловних информација;

б) да обезбеде да њихово особље одговорно за задатке пружања ваздухопловних података или ваздухопловних информација буде на одговарајући начин упознато са захтевима утврђеним у овој уредби;

ц) да израде и одржавају оперативне приручнике који садрже потребна упутства и информације да би омогућили да њихово особље одговорно за задатке пружања ваздухопловних података или ваздухопловних информација примењује ову уредбу;

д) да обезбеде да приручници из тачке ц) овог члана буду приступачни и ажурни и да њихово ажурирање и дистрибуција буду предмет одговарајућег управљања квалитетом и конфигурацијом докумената;

е) да обезбеде да њихови методи рада и пословања буду у складу са овом уредбом.

ПОГЛАВЉЕ V
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Прелазне одредбе

1. Државе чланице које су пре ступања на снагу ове уредбе објавиле одговарајућа одступања од *ICAO* стандарда у складу са чланом 38. Чикашке конвенције, могу да задрже националне одредбе о предметима наведеним у Анексу XI ове уредбе најкасније до 30. јуна 2014. године.

2. Ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације који су објављени пре 1. јула 2013. године и нису мењани морају да се ускладе са овом уредбом најкасније до 30. јуна 2017. године.

Члан 15.

Ступање на снагу и примена

1. Ова уредба ступа на снагу двадесетог дана од објављивања у Службеном листу Европске Уније.

Примењује се од 1. јула 2013. године.

2. Као одступање од става 1. подстав 2 ове уредбе, члан 4, члан 5. став 1, члан 5. став 2, члан 5. став 3. и члан 5. став 4. ц) ове уредбе се примењују од 1. јула 2014. године.

Ова уредба је обавезујућа у целости и непосредно се примењује у свим државама чланицама.

АНЕКС I
СПЕЦИФИКАЦИЈА СКУПА ПОДАТАКА НАВЕДЕНА У ЧЛАНУ 4. ОВЕ
УРЕДБЕ
ДЕО А

***IAIP*, подаци о мапирању аеродрома и подаци о препрекама у електронском облику**

1. Ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације наведени у тачкама а), б) и д) члана 2. став 1. подстав 2. ове уредбе морају да се пружају у складу са заједничком спецификацијом за скуп података која мора:

а) да буде документована:

- коришћењем јединственог језика за моделирање (*UML*), описаног у документу из тачке 13. Анекса III ове уредбе, у облику дијаграма класа и придружених дефиниција за класе, атрибуте, везе и листе вредности, или

- помоћу каталога особина, описаног у складу са *ISO* стандардом из тачке 25. Анекса III ове уредбе;

б) да дефинише, као појединачне елементе података, сваку ваздухопловну карактеристику за коју се тражи да се информација објави у складу са *ICAO* стандардима из тачке 10. Анекса III ове уредбе и са *Eurocae* документом из тачке 24. Анекса III ове уредбе;

ц) да обезбеди за сваки атрибут дефиницију дозвољених вредности у виду типа података, распона вредности или листе могућих вредности;

д) да укључи дефиницију временског модела, засновану на *UTC*, којим може да се изрази комплетни животни циклус ваздухопловне карактеристике:

- од датума и времена стварања до датума и времена трајног укидања,

- укључујући трајне промене које стварају нове основе за ту карактеристику;

е) да укључи дефиницију правила која могу да ограничавају могуће вредности својстава карактеристика или промену тих вредности током времена. Ово обухвата најмање:

- ограничења која намећу тачност, резолуцију и интегритет за просторне (хоризонталне и вертикалне) податке,
 - ограничења која намећу благовременост података;
 - ф) да примени конвенцију за именовање карактеристика, атрибута и веза, којом се избегава употреба скраћеница;
 - г) да заснива опис геометријских елемената (тачка, крива, површина) на *ISO* стандарду из тачке 14. Анекса III ове уредбе;
 - х) да заснива опис мета-података на *ISO* стандарду из тачке 15. Анекса III ове уредбе;
 - и) да укључи ставке мета-података наведене у Анексу I, Део Ц ове уредбе.
2. По питању *ISO* стандарда, сертификат који је издала одговарајуће акредитована организација важи као довољан доказ о усклађености. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају националном надзорном телу, на његов захтев, да ставе на увид документацију у вези са издавањем овог сертификата.

ДЕО Б

Скупови података о терену у електронском облику

Подаци о терену у електронском облику из члана 2. став 1. подстав 2. тачка ц) ове уредбе морају:

- а) да буду пружени у дигиталном облику, у складу са *ICAO* стандардима из тачака 9, 9а и 12. Анекса III ове уредбе;
- б) да садрже ставке мета-података наведене у Анексу I, Део Ц ове уредбе.

ДЕО Ц

Мета-подаци

Мета-подаци за спецификацију скупова података дефинисаних у Делу А и Делу Б ове уредбе садрже најмање следеће ставке:

- а) извор података;
- б) извршене измене података;
- ц) лица или организације које су утицале или су могле да утичу на податке и када;
- д) детаље о било којој извршеној валидацији и верификацији података;
- е) датум и време ступања на снагу података;
- ф) за геопросторне податке:
 - референтни модел Земље који се користи,
 - координатни систем који се користи;
- г) за нумеричке податке:
 - статистичку тачност технике мерења или израчунавања која је коришћена,
 - резолуцију,
 - ниво поверења који се захтева *ICAO* стандардима из тачака 1. и 12. Анекса III ове уредбе и другим релевантним *ICAO* стандардима;
- х) детаље било које примењене функције ако су подаци предмет конверзије/трансформације;
- и) детаље о било ком ограничењу у употреби података.

АНЕКС II
**ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ ФОРМАТА ЗА РАЗМЕНУ ВАЗДУХОПЛОВНИХ
ПОДАТАКА НАВЕДЕНИ У ЧЛАНУ 5. ОВЕ УРЕДБЕ**
ДЕО А

**IAIP, подаци о мапирању аеродрома и подаци о препрекама у електронском
облику**

1. Ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације наведени у тачкама а), б) и д) члана 2. став 1. подстав 2. ове уредбе морају да буду форматирани у складу са заједничком спецификацијом, која мора да:

- користи спецификацију проширеног језика за означавање (*XML*) за кодирање података, као што је дефинисано у *ISO* стандарду из Анекса III, тачка 17. ове уредбе,

- буде изражена у облику шеме *XML*; поред тога, шематрон дефинисан у *ISO* стандарду из тачке 19. Анекса III ове уредбе може да се користи за изражавање правила пословања,

- омогући размену података за појединачне карактеристите и скупове карактеристика,

- омогући размену основних информација као резултат сталних промена,

- буде структурирана у складу са карактеристикама, атрибутима и дефиницијом веза скупа података која је описана у Анексу I, Део А ове уредбе. Правила мапирања морају да буду документована,

- стриктно примењује листе могућих вредности и опсег вредности дефинисане за сваки атрибут у скупу података,

- буде у складу са спецификацијом географског језика за означавање (*GML*) за кодирање географских информација, на начин дефинисан у тачки 18. Анекса III ове уредбе.

2. По питању *ISO* стандарда, сертификат који је издала одговарајуће акредитована организација важи као довољан доказ о усклађености. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају националном надзорном телу, на његов захтев, да ставе на увид документацију у вези са издавањем овог сертификата.

ДЕО Б

Подаци о терену у електронском облику

1. Подаци о терену у електронском облику из члана 2. став 1. подстав 2. тачка ц) ове уредбе пружају се у заједничком формату у складу са *ISO* стандардима наведеним у тач. 14. до 18. Анекса III ове уредбе.

2. По питању *ISO* стандарда, сертификат који је издала одговарајуће акредитована организација важи као довољан доказ о усклађености. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају националном надзорном телу, на његов захтев, да ставе на увид документацију у вези са издавањем овог сертификата.

АНЕКС III

ОДРЕДБЕ НАВЕДЕНЕ У ЧЛАНОВИМА И АНЕКСИМА

1. Поглавље 3, Одељак 3.7 (Систем квалитета) Анекса 15 Чикашке конвенције - Ваздухопловно информисање (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

2. Поглавље 3, Одељак 1.2.1 (Хоризонтални референтни систем) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

3. Поглавље 3, Одељак 1.2.2 (Вертикални референтни систем) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

4. Поглавље 4 (Зборник ваздухопловних информација (*AIP*)) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

5. Поглавље 4, Одељак 4.3 (Спецификације за амандмане на *AIP*) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

6. Поглавље 4, Одељак 4.4 (Спецификације за додатке на *AIP*) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

7. Поглавље 5 (*NOTAM*) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

8. Поглавље 6, Одељак 6.2 (Пружање информација у папирној форми) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

9. Глава 10, Одељак 10.1 (Области покривања и захтеви у погледу пружања података) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

9а Глава 10, Одељак 10.2 (Скуп података о терену - садржај, нумеричка спецификација и структура) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

10. Додатак 1 (Садржај Зборника ваздухопловних информација (*AIP*)) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

11. Додатак 7 (Резолуција објављивања и класификација интегритета ваздухопловних података) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

12. Додатак 8 (Захтеви за податке о терену и препрекама) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четранесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).

13. Спецификација јединственог језика за моделирање (*UML*) *OMG*-а верзија 2.1.1.

14. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 19107:2003* - Географске информације - Просторна шема (Издање 1 - 8.5.2003).

15. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 19115:2003* - Географске информације - Мета-подаци (Издање 1 - 8.5.2003. [Исправка *Cor 1:2006* 5.7.2006]).

16. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 19139:2007* - Географске информације - Мета-подаци - Имплементација *XML* шеме (Издање 1 - 17.4.2007).

17. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 19118:2011* - Географске информације - Кодирање (Издање 2 - 10.10.2011).

18. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 19136:2007* - Географске информације - Мета-језик за кодирање географских података (*GML*) (Издање 1 - 23.8.2007).

19. Међународна организација за стандардизацију, *ISO/IEC 19757-3:2006* - Информациона технологија - Мета-језик за дефинисање шеме документа (*DSDL*) - Део 3: Валидација на основу правила - Шематрон (Издање 1 - 24. 5. 2006).

20. *ICAO* Документ број 9674-AN/946 - Приручник за Светски Геодетски Систем - 1984 (Друго издање - 2002).

21. Поглавље 7, Одељак 7.3.2 (Алгоритам контроле цикличне редунације (*CRC*)) *ICAO* Документа број 9674-AN/946 - Приручник за Светски Геодетски Систем - 1984 (*WGS-84*) (Друго издање - 2002).

22. Међународна организација за стандардизацију, *ISO/IEC 27002:2005* - Информациона технологија - Технике обезбеђивања - Правилник о управљању обезбеђивањем информација (Издање 1 - 15.6.2005).

23. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 28000:2007*: - Спецификација за системе управљања обезбеђивањем у ланцу снабдевања (Издање 1 - 21.9.2007. у поступку ревизије, биће замењено Издањем 2, циљни датум 31.1.2008. [у фази испитивања]).

24. *Eurocae ED-99A*, Кориснички захтеви за информације о мапирању аеродрома (октобар 2005).

25. Међународна организација за стандардизацију, *ISO 19110:2005* - Географске информације - Методологија за израду каталога карактеристика (Издање 1).

АНЕКС IV

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ КВАЛИТЕТА ПОДАТАКА НАВЕДЕНИ У ЧЛАНОВИМА

6. И 7. ОВЕ УРЕДБЕ

ДЕО А

Захтеви у погледу квалитета података

1. Захтеви у погледу квалитета података за сваки појединачни податак у оквиру ваздухопловних података и ваздухопловних информација наведених у члану 2. став 1. подстав 2. ове уредбе морају да буду усклађени са *ICAO* стандардима наведеним у тачки 11. Анекса III ове уредбе и другим релевантним *ICAO* стандардима, не доводећи у питање тачку 2. овог анекса.

2. Захтеви у погледу квалитета података за сваки појединачни податак у оквиру ваздухопловних података и ваздухопловних информација наведених у члану 2. став 1. подстав 2. ове уредбе морају да буду успостављени на основу безбедносне процене предвиђене употребе појединачног податка, када:

а) појединачни податак није дефинисан у *ICAO* стандардима за квалитет података наведеним у тачки 11. Анекса III ове уредбе и другим релевантним *ICAO* стандардима; или

б) захтеви у погледу квалитета података за појединачни податак нису достигнути *ICAO* стандардима за квалитет података наведеним у тачки 11. Анекса III ове уредбе и другим релевантним *ICAO* стандардима.

3. Захтеви у погледу квалитета података за појединачне податке из тачке 2. овог анекса морају да буду развијени у складу са стандардизованим процесом који описује методологију за извођење и валидацију ових захтева пре објављивања, узимајући у обзир потенцијални утицај на релевантне *ICAO* одредбе.

4. Када појединачни податак има више од једне предвиђене употребе, примењују се само најстрожи захтеви у погледу квалитета података који произилазе из процене безбедности из тачке 2 овог анекса.

5. Захтеви у погледу квалитета података морају да буду дефинисани за сваки појединачни податак у оквиру ваздухопловних података и ваздухопловних информација наведених у члану 2. став 1. подстав 2. ове уредбе, тако да обухвате следеће:

а) тачност и резолуцију податка;

б) ниво интегритета податка;

ц) могућност да се утврди порекло податка;

д) ниво гаранција да ће податак бити доступан наредном предвиђеном кориснику пре ступања на снагу и неће бити обрисан пре истека важења.

6. Сви појединачни подаци потребни за подршку скупу података сваке апликације и/или валидном подскупу података морају да буду дефинисани.

ДЕО Б

Захтеви у погледу доказа

Морају да се обезбеде аргументи и докази да се покаже:

- а) да су захтеви у погледу тачности и резолуције испуњени при стварању података и одржавани до објављивања до наредног предвиђеног корисника, укључујући случај када је резолуција податка смањена или измењена или су подаци преведени у други координатни систем или јединицу мере;
- б) да су порекло и историја промена сваког податка забележени и доступни за проверу;
- ц) да су ваздухопловни подаци или ваздухопловне информације комплетни или да су недостајући појединачни подаци наведени;
- д) да су дефинисани сви процеси који се користе за стварање, производњу, чување, руковање, обраду, пренос или дистрибуцију сваког појединачног податка и да одговарају додељеном нивоу интегритета појединачног податка;
- е) да поступци валидације и верификације података одговарају додељеном нивоу интегритета;
- ф) да се поступци ручне или полуаутоматске обраде података обављају од стране обученог и квалификованог особља, са јасно дефинисаним улогама и одговорностима које су забележене у систему квалитета организације;
- г) да су сви алати и/или софтвери који се користе за подршку или спровођење процеса проверени као подесни за ту сврху, у складу са Анексом V ове уредбе;
- х) да је у употреби ефективан процес за извештавање о грешкама, мерење и корективне мере, у складу са Делом Ф ове уредбе.

ДЕО Ц

Формални споразуми

Формални споразуми морају да обухвате најмање следећи садржај:

- а) обим ваздухопловних података или ваздухопловних информација које се пружају;
- б) захтеве у погледу тачности, резолуције и интегритета за сваки појединачни податак који се пружа;
- ц) захтеване методе који показују да су пружени подаци у складу са наведеним захтевима;
- д) природу мере која треба да се предузме у случају откривања грешке или недоследности у било ком пруженом податку;
- е) следеће минималне критеријуме за обавештења о измени података:
 - критеријуме за одређивање благовремености пружања података на основу оперативног или безбедносног значаја измене,
 - сваку најаву очекиваних измена,
 - начин обавештавања који треба да се усвоји;
- ф) страну одговорну за документовање измене података;
- г) начин решавања евентуалних недоумица изазваних коришћењем различитих формата за размену ваздухопловних података или ваздухопловних информација;
- х) било каква ограничења у коришћењу података;
- и) захтеве у погледу извештаја о квалитету које израђују извори података како би се омогућила верификација квалитета података од стране корисника података;
- ј) захтеве у погледу мета-података;
- к) захтеве у погледу континуитета пружања података у случају посебних околности.

ДЕО Д

Стварање података

1. Геодетска мерења радио-навигационих средстава и стварање израчунатих или изведених података чије се координате објављују у *AIP* морају да се изводе у складу са одговарајућим стандардима и да буду најмање у складу са релевантним *ICAO* одредбама наведеним у тачки 20. Анекса III ове уредбе.

2. Сви измерени подаци морају да буду изражени у *WGS-84* систему, у складу са *ICAO* одредбама из тачке 2. Анекса III ове уредбе.

3. Како би сви подаци о висинама (измерени, израчунати или изведени) могли да буду изражени у односу на средњи ниво мора преко Земљиног гравитационог модела 1996, мора да се користи модел геоида, такав да задовољи захтеве *ICAO* из тачке 3. Анекса III ове уредбе и захтеве у погледу квалитета ваздухопловних података и ваздухопловних информација утврђене у Анексу IV ове уредбе. „Геоид” представља површ једнаких потенцијала у пољу Земљине гравитације која се поклапа са неузнемираним средњим нивоом мора континуирано продуженим кроз континенте.

4. Измерени, израчунати и изведени подаци морају да се одржавају током времена важења сваког појединачног податка.

5. Геодетски подаци категорисани као критични или битни се добијају на основу потпуног почетног геодетског мерења, а након тога морају да се прате измене најмање једном годишње. Када се открију измене, врши се поновно геодетско мерење релевантних података.

6. Користе се следеће технике за прикупљање и чување података о геодетским мерењима у електронском облику:

а) координате референтне тачке се учитавају у геодетску опрему дигиталним преносом података;

б) мерења на терену се чувају у дигиталном облику;

ц) сирови подаци се дигитално преносе и учитавају у софтвер за обраду.

7. Сви геодетски подаци категорисани као критични морају да буду подвргнути одговарајућим додатним мерењима да би се идентификовале грешке мерења које не могу да се открију једним мерењем.

8. Валидација и верификација ваздухопловних података и ваздухопловних информација се спроводи пре њихове употребе у извођењу или израчунавању других података.

ДЕО Е

Захтеви у погледу обраде података

1. Када поступци или делови поступака који се користе у стварању, производњи, чувању, руковању, обради, преносу и дистрибуцији ваздухопловних података и ваздухопловних информација подлежу аутоматизацији, они морају да буду:

а) аутоматизовани до нивоа који је сразмеран контексту обраде података;

б) аутоматизовани тако да оптимизују расподелу и интеракцију људи и машина за постизање високог степена безбедности и квалитета поступака;

ц) дизајнирани тако да се избегне настајање грешака у подацима;

д) дизајнирани за откривање грешака у примљеним/унесеним подацима.

2. Када се ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације уносе ручно, они морају да буду предмет независне верификације да би се откриле све грешке које могу бити унете.

ДЕО Ф

Захтеви у погледу извештавања о грешкама и исправљања грешака

Механизми за извештавање о грешкама, мерење и корективне мере морају да обезбеде:

а) да се проблеми откривени током стварања, производње, чувања, руковања и обраде ваздухопловних података и ваздухопловних информација или они који су откривени од стране корисника након објављивања, бележе и пријављују пружаоцу услуга ваздухопловног информисања;

б) да пружалац услуга ваздухопловног информисања анализира све пријављене проблеме у вези са ваздухопловним подацима и ваздухопловним информацијама и утврђује одговарајуће корективне мере;

ц) да се све грешке, недоследности и аномалије откривене у критичним и битним ваздухопловним подацима и ваздухопловним информацијама хитно решавају;

д) да пружалац услуга ваздухопловног информисања на најделотворнији могући начин упозори на грешке кориснике на које то утиче, узимајући у обзир ниво интегритета ваздухопловних података и ваздухопловних информација и користећи критеријуме за обавештавање договорене у формалним споразумима, у складу са Анексом IV, Део Ц тачка д) ове уредбе;

е) да се олакша и подржи пријем повратних информација о грешкама од корисника података и других пружалаца услуга ваздухопловног информисања;

ф) да је удео грешака за ваздухопловне податке и ваздухопловне информације забележен сваки пут када се ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације преносе између страна из члана 2. став 2. ове уредбе;

г) да се удео грешака за грешке откривене пре преноса података и за оне пријављене после преноса могу одвојено одредити.

АНЕКС V

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ АЛАТА И СОФТВЕРА НАВЕДЕНИ У ЧЛАНУ 8. ОВЕ УРЕДБЕ

1. Алати који се користе да подрже или аутоматизују поступке у вези ваздухопловним подацима и ваздухопловним информацијама морају да испуњавају захтеве из тач. 2. и 3. овог анекса, када алат:

- потенцијално може да направи грешке у критичним или битним појединачним подацима,

- представља једини начин за откривање грешака у критичним или битним појединачним подацима,

- представља једини начин за откривање неусаглашености између више верзија ручно унетих података.

2. За алате из тачке 1. овог анекса морају да буду дефинисани захтеви у погледу оствареног учинка, функционалности и нивоа интегритета, како би се обезбедило да алат врши своју функцију у обради података без негативног утицаја на квалитет ваздухопловних података или ваздухопловних информација.

3. Алати из тачке 1. овог анекса морају да буду валидирани и верификовани у односу на услове из тачке 2. овог анекса.

4. Алати из тачке 1. овог анекса, који су у потпуности или делимично имплементирани у софтвер, морају да задовоље следеће додатне захтеве:

- у захтевима у погледу софтвера мора да буде тачно наведено шта се захтева од софтвера да би могао да задовољи захтеве у погледу алата,

- сви софтверски захтеви морају да буду повезани са захтевима у погледу алата из тачке 2. овог анекса,

- мора да се примени валидација и верификација софтвера, на начин дефинисан у тач. 5. и 6. овог анекса, над познатом извршном верзијом софтвера у циљаном оперативном окружењу.

5. Валидација софтвера представља процес којим се обезбеђује да софтвер задовољава захтеве за одређену примену или предвиђену употребу ваздухопловних података или ваздухопловних информација.

6. Верификација софтвера представља процену излаза поступка развоја софтвера за ваздухопловне податке и/или ваздухопловне информације којом се обезбеђује тачност и конзистентност, имајући у виду улазе, применљиве софтверске стандарде, правила и конвенције коришћене у том поступку.

АНЕКС VI

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА НАВЕДЕНИ У ЧЛАНУ 9. ОВЕ УРЕДБЕ

1. Сви подаци који се преносе у електронском облику морају да буду заштићени од губитка или мењања података применом *CRC32Q* алгоритма наведеног у тачки 21. Анекса III ове уредбе. Контрола цикличне редунданције (у даљем тексту: *CRC*) мора да се примени пре коначне верификације података која претходи чувању или преносу.

2. Када физичка величина података превазилази количину која може да буде заштићена потребним нивоом интегритета једном *CRC* вредношћу, примењује се више *CRC* вредности.

3. Ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације морају да буду обезбеђени на одговарајућем нивоу током чувања и када се размењују међу странама из члана 2. став 2. ове уредбе, како би се обезбедило да подаци не буду случајно измењени или да у било којој фази не буду предмет неовлашћеног приступа и/или измене.

4. Чување и пренос ваздухопловних података и ваздухопловних информација морају да буду заштићени одговарајућим поступком утврђивања веродостојности, тако да примаоци могу да потврде да је овлашћени извор пренео податке и информације.

АНЕКС VII

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ, БЕЗБЕДНОШЋУ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕМ НАВЕДЕНИ У ЧЛАНУ 10. ОВЕ УРЕДБЕ

ДЕО А

Систем управљања квалитетом

1. Систем управљања квалитетом који подржава стварање, производњу, чување, руковање, обраду, пренос и дистрибуцију ваздухопловних података и ваздухопловних информација мора да:

- одреди политику квалитета на такав начин да што боље задовољи потребе различитих корисника,

- успостави програм обезбеђивања квалитета који садржи поступке по којима се утврђује усклађеност свих делатности са примењивим захтевима, стандардима и поступцима, укључујући релевантне захтеве ове уредбе,

- пружа доказе о функционисању система управљања квалитетом помоћу приручника и докумената за надгледање,

- именује представнике управе који прате примереност и поштовање поступака, који обезбеђују безбедну и делотворну оперативну праксу,

- спроводи преиспитивање система квалитета и, по потреби, предузима корективне мере.

2. *EN ISO 9001* сертификат, који је издала одговарајуће акредитована организација, важи као довољан доказ о усклађености. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају националном надзорном телу, на његов захтев, да ставе на увид документацију у вези са издавањем овог сертификата.

ДЕО Б

Циљеви управљања безбедношћу

1. Циљеви управљања безбедношћу морају да буду следећи:
 - да се колико год је могуће смањи допринос ризику од удеса ваздухоплова који произилази из грешака у подацима,
 - да се у оквиру организације промовише свест о безбедности ширењем сазнања која произилазе из безбедносних активности и укључивањем свих запослених у предлагање решења за уочене проблеме који се тичу безбедности и побољшања која помажу ефективности и делотворности процеса,
 - да се у организацији одреди одговорна функција за развој и одржавање циљева управљања безбедношћу,
 - да се обезбеди вођење и праћење записа како би се пружала безбедносна гаранција сопствених активности,
 - да се, по потреби, обезбеде препоруке за побољшање ради пружања безбедносних гаранција за активности.
2. Остварењу циљева управљања безбедношћу мора да се додели највиши приоритет у односу на комерцијалне, оперативне, еколошке или друштвене притиске.

ДЕО Ц

Циљеви управљања обезбеђивањем

1. Циљеви управљања обезбеђивањем морају да буду следећи:
 - да се обезбеде примљени ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације, који су произведени или на добијени на други начин, тако што ће да се заштите од сметњи и тако што ће приступ да се ограничи само на овлашћена лица,
 - да се обезбеди да мере управљања обезбеђивањем организације испуњавају одговарајуће националне или међународне захтеве у погледу критичне инфраструктуре и континуитета пословања, као и међународне стандарде за управљање обезбеђивањем, укључујући и *ISO* стандарде наведене у тач. 22. и 23. Анекса III ове уредбе.
2. По питању *ISO* стандарда, сертификат који је издала одговарајуће акредитована организација важи као довољан доказ о усклађености. Стране из члана 2. став 2. ове уредбе морају националном надзорном телу, на његов захтев, да ставе на увид документацију у вези са издавањем овог сертификата.

АНЕКС VIII

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ ПРОЦЕНЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ИЛИ ПОГОДНОСТИ ЗА УПОТРЕБУ САСТАВНИХ ЕЛЕМЕНАТА НАВЕДЕНИ У ЧЛАНУ 11. ОВЕ УРЕДБЕ

1. Активности верификације морају да покажу усаглашеност саставних елемената са захтевима ове уредбе у погледу интероперабилности, оствареног учинка, квалитета и безбедности или њихову погодност за употребу док се саставни елементи користе у тест окружењу.
2. Произвођач или његов овлашћени представник основан у Унији мора да спроводи активности процене усаглашености и нарочито мора да:
 - одреди одговарајуће тест окружење,
 - верификује да план тестирања описује саставне елементе у тест окружењу,
 - верификује да план тестирања у потпуности покрива применљиве захтеве,
 - обезбеди усклађеност и квалитет техничке документације и плана тестирања,
 - планира организацију тестирања, особље, инсталацију и конфигурацију тест платформе,
 - врши испитивања и тестове на начин који је наведен у плану тестирања,
 - изradi извештај који приказује резултате испитивања и тестова.

3. Произвођач или његов овлашћени представник основан у Унији мора да обезбеди да саставни елементи система који су укључени у стварање, производњу, чување, руковање, обраду, пренос и дистрибуцију ваздухопловних података и ваздухопловних информација, интегрисани у тест окружење, испуњавају захтеве у погледу интероперабилности, оствареног учинка, квалитета и безбедности из ове уредбе.

4. Након успешне верификације усаглашености или погодности за употребу, произвођач или његов овлашћени представник основан у Унији мора под својом одговорношћу да састави ЕЗ декларацију о усаглашености или погодности за употребу саставних елемената, наводећи пре свега захтеве из ове уредбе које су саставни елементи задовољили и с тим везане услове за коришћење, у складу са тачком 3. Анекса III Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004.

АНЕКС IX УСЛОВИ НАВЕДЕНИ У ЧЛАНУ 12. ОВЕ УРЕДБЕ

1. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да има успостављене методе извештавања у оквиру организације које обезбеђују и доказују непристрасност и независност процене у односу на активности верификације.

2. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да обезбеди да особље које је укључено у процес верификације обавља провере са највећим могућим професионалним интегритетом и највећом могућом техничком компетентношћу и без било каквих притисака и подстицаја, посебно финансијског типа, који могу да утичу на њихов суд или резултате провере, посебно од стране лица или групе лица на које резултати провере имају утицаја.

3. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да обезбеди да особље укључено у процес верификације има приступ опреми која му омогућава да правилно изврши потребне провере.

4. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да обезбеди да особље укључено у процес верификације има одговарајућу техничку и стручну обуку, задовољавајуће знање о захтевима у погледу верификације коју треба да изврши, одговарајуће оперативно искуство, као и способност да изради декларације, записе и извештаје који показују да су верификације извршене.

5. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да обезбеди да особље укључено у процес верификације буде у стању да непристрасно обавља провере. Примања особља не смеју да зависе од броја извршених провера или од резултата тих провера.

АНЕКС X

ДЕО А

Захтеви у погледу верификације система наведени у члану 12. став 1. ове уредбе

1. Верификација система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе мора да покаже усаглашеност ових система са захтевима ове уредбе у погледу интероперабилности, оствареног учинка и безбедности у окружењу за процену које одражава оперативни контекст ових система.

2. Верификација система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе мора да се спроводи у складу са одговарајућом и признатом праксом тестирања.

3. Алати за тестирање који се користе за верификацију система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе морају да имају одговарајућу функционалност.

4. Елементи техничког досијеа захтеваног у тачки 3. Анекса IV Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004 који произилазе из верификације система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе морају да укључе следеће елементе:

- опис примене,
- извештај о испитивању и тестовима спроведеним пре пуштања система у рад.

5. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да управља активностима верификације, а нарочито да:

- одреди одговарајуће симулирано оперативно и техничко окружење које одражава оперативно окружење,
- верификује да план тестирања описује интеграцију система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе у оперативно и техничко окружење за процену,
- верификује да план тестирања у потпуности обухвата применљиве захтеве у погледу интероперабилности, оствареног учинка и безбедности из ове уредбе,
- обезбеди усклађеност и квалитет техничке документације и плана тестирања,
- планира организацију, особље, инсталацију и конфигурацију тест платформе,
- обавља испитивања и тестове на начин који је наведен у плану тестирања,
- изради извештај који представља резултате испитивања и тестова.

6. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да обезбеди да системи утврђени у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе под његовом надлежношћу испуњавају захтеве ове уредбе у погледу интероперабилности, оствареног учинка и безбедности.

7. Након успешне верификације усаглашености, пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да саставе ЕЗ декларацију о верификацији система и да је доставе националном надзорном телу, заједно са техничким досијеом, како се захтева у члану 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004.

ДЕО Б

Захтеви у погледу верификације система наведени у члану 12. став 2. ове уредбе

1. Верификација система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе мора да покаже усаглашеност ових система са захтевима ове уредбе у погледу интероперабилности, оствареног учинка и безбедности у окружењу за процену које одражава оперативни контекст ових система.

2. Верификација система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе мора да се спроводи у складу са одговарајућом и признатом праксом тестирања.

3. Алати за тестирање који се користе за верификацију система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе морају да имају одговарајућу функционалност.

4. Елементи техничког досијеа захтеваног у тачки 3. Анекса IV Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004 који произилазе из верификације система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе морају да укључе следеће елементе:

- опис примене,
- извештај о испитивању и тестовима спроведеним пре пуштања система у рад.

5. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да утврди одговарајуће оперативно и техничко окружење за процену које одражава оперативно окружење, а активности верификације спроводи именовано тело.

6. Именовано тело мора да руководи активностима верификације, а нарочито мора да:

- верификује да план тестирања описује интеграцију система утврђених у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе у оперативно и техничко окружење за процену,
- верификује да план тестирања у потпуности испуњава применљиве захтеве у погледу интероперабилности, оствареног учинка и безбедности из ове уредбе,
- обезбеђује усклађеност и квалитет техничке документације и плана тестирања,
- планира организовање тестирања, особље, инсталацију и конфигурацију тест платформе,
- обавља испитивања и тестове на начин који је наведен у плану тестирања,
- изради извештај који представља резултате испитивања и тестова.

7. Именовано тело мора да обезбеди да системи утврђени у члану 2. став 1. подстав 1. ове уредбе који раде у окружењу за оперативну процену испуне захтеве у погледу интероперабилности, оствареног учинка и безбедности из ове уредбе.

8. Након успешног завршетка послова верификације, именовано тело саставља сертификат о усаглашености у односу на задатке које је оно спровело.

9. Потом пружалац услуга у ваздушној пловидби саставља ЕЗ декларацију о верификацији система и доставља је националном надзорном телу, заједно са техничким досијеом, како се захтева у члану 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004.

АНЕКС XI

ИСаО ОДСТУПАЊА НАВЕДЕНА У ЧЛАНУ 14. ОВЕ УРЕДБЕ

Поглавље 3, Одељак 3.5.2 (Контрола цикличне редунданције) Анекса 15 Чикашке конвенције - Услуге ваздухопловног информисања (Четрнаесто издање - јул 2013, укључујући Амандман број 37).